

De Tweede Fase in twintig vragen:

Informatieblad over de Tweede Fase

Bestemd voor: voor ouders met leerlingen in de tweede klas h/v
Gemaakt met het oog op de jaarlijkse informatieavond in maart.

1. **Wat wordt bedoeld met de Tweede Fase?**

- Op de Guido de Brès, begint de Tweede Fase in 4 vwo of 4 havo.

2. **Geef een korte karakteristiek van de derde klas h/v**

- Schakelklas : tussen Onderbouw en Tweede Fase
- Profielkeuze vindt plaats
- Veranderde aanpak: zowel bij aanbieden van les als bij leerling verschuift het accent naar de verantwoordelijkheid van de leerling
- Veel leerlingen maken een voorlopige geloofskeuze

3. **Welke aspecten krijgen in de derde klas veel aandacht?**

- Profielkeuze begeleiding (*profiel: opvolger van het 'vakkenpakket'*)
- Zelfstandig leren werken en vaardigheden uitbouwen
- Zorg, identiteit (b.v. vieringen) en communicatie richting ouders: centraal punt hierbij is de mentor
- Niveau bijwerken (zo nodig)

4. **Hoe ziet de organisatie na de tweede klas h/v er in grote lijnen uit?**

- Team Derde Klassen
- (3 havo+vwo o.l.v. Henriëtte Boersma)
- Team Havo
- (4+5 havo: o.l.v. Wim Brands)
- Team vwo
- (4,5,6 vwo: o.l.v. Henk Koelewijn)

5. **Wat gebeurt er concreet in de derde klas?**

- Er wordt voortgebouwd op de Onderbouw:
- We proberen zo snel en goed mogelijk in beeld te krijgen:
- Wie is de leerling en waar liggen zijn/haar mogelijkheden en kwetsbaarheid?
- Hoe is het klassenklimaat?
- Wat is het kennisniveau ?
- Wat betekent dit voor toekomstige keuzes?
- Verder:
- Rol mentor groter, ook structureel:
- Blijvend in beeld als docent. En verhuist mee als mentor vanaf 4e klas.
- Leerlingbespreking (accent op welbevinden)
- Resultaatbespreking (accent op cijfers/niveau)
- In ontwikkeling:
- Waar kan iets extra's geboden worden?

6. Wat zijn toetsweken en hoe worden leerlingen hierop voorbereid?

- Een cursusjaar is verdeeld in 4 periodes die afgesloten worden met een toetsweek, waarin er geen gewone lessen worden gegeven.
- In de derde klas wordt het aantal so's en repetities buiten de toetsweken in de loop van het jaar afgebouwd. De noodzaak voor leerlingen om te plannen neemt daardoor toe. Studiewijzers helpen daarbij.

7. Hoe is de studiebegeleiding geregeld?

- Als hulp van de vakdocent en/of mentor niet voldoende is, kan de leerling naar de studiebegeleider gestuurd worden.
- Daarnaast kan hij/zij op eigen initiatief naar de studiebegeleider stappen.

8. Aan welke vaardigheden wordt aandacht besteed?

- In vaklessen, mentorlessen en evt. bij de studiebegeleiding wordt aandacht gegeven aan vaardigheden die in de Tweede Fase van pas komen, zoals het maken van een PO (= praktische opdracht, een breed begrip dat varieert van een spreekbeurt tot een presentatie of een werkstuk), zelfstandig werken, plannen en samenwerken.
- Voor veel vakken is het nodig dat je een onderzoek kunt doen, waarbij het stellen van hoofd- en deelvragen belangrijk is.

9. Hoe is de vormgeving van het zgn. Studiehuis op de Guido de Brès?

- Bij het invoeren van de Tweede Fase bestond het ideaalbeeld dat de leerling zelf zijn leerproces zou aansturen en daarvoor ook de verantwoordelijkheid op zich wilde nemen. In werkelijkheid bleek leren hard werken, waar veel jongeren spontaan vaak weinig zin in hebben.
- De rol van de docent verschuift langzamerhand naar coach en begeleider.
- Aan de andere kant is er veel aandacht voor dat in de 4^e en 5^e klas veel leerlingen het lastig vinden om gemotiveerd te zijn tot zelfstandig werken en plannen. Veel leerlingen kunnen daarvoor niet de discipline opbrengen. Op de Guido hebben we toetsweken, maar daar tussendoor proberen we leerlingen te stimuleren door het geven van b.v. voortgangstoetsen, die bv. 20% van het toetscijfer vormen.

10. Welke rol speelt de mentor in de Tweede Fase?

- In vergelijking met de Onderbouw wordt de rol niet kleiner in de derde klas. In de 4^e, 5^e is het vormgeven van het mentoraat lastig doordat niet meer gewerkt wordt in klassen, maar in (vak)clusters.
- Met ingang van dit jaar geeft elke mentor in ieder geval les aan zijn mentorleerlingen. In de praktijk kan het daardoor voorkomen dat een mentor in zijn mentoraat leerlingen heeft uit verschillende leerjaren. Maar het mentorcontact is gemakkelijker omdat leerling en mentor elkaar zien in de vaklessen. Het ligt in de bedoeling dat het mentoraat een steeds belangrijker rol gaat spelen in de vormgeving van de zorg.

11. Veel jongeren hebben steeds meer problemen. Hoe is de zorg in de TF georganiseerd?

- Allereerst de begrenzing: op school staat de overdracht van kennis centraal. In dat kader staat de zorg op de TF.
- Naast resultaatbesprekingen is er regelmatig de leerlingbespreking, waarbij het welbevinden van leerlingen nadrukkelijk in beeld komt.
- Via de mentor en het team kan een leerling aangemeld worden bij het interne zorgteam. Hierin zitten docenten met een zorgtaak, bijvoorbeeld een counselor.
- Een team van externe deskundigen (een zgn. ZAT) kan door het zorgteam geconsulteerd worden.
- Bij de leerlinggerichte teams is de zorg een belangrijke motivatie geweest.
- De ontwikkeling van de zorg zal in de komende jaren in de TF veel aandacht krijgen.

12. Wat is de rol van de ouders?

- Bij de zorg zijn zij de eerst verantwoordelijke en zoeken we zoveel mogelijk samenwerking met thuis.
- Gezien de leeftijd van leerlingen op de TF verschuift de verantwoordelijkheid naar de leerling. Als een leerling 18 jaar wordt, is het wettelijk vereist om toestemming van de leerling te hebben voordat –bijvoorbeeld- ouders het dossier mogen inzien.
- Met leerlingen van 15, 16 en 17 jaar wordt steeds meer overlegd en instemming gevraagd.
- Aanmelding bij het interne zorgteam gebeurt alleen met instemming van de ouders.

13. En als er sprake is van een crisis?

- Bij vraag 11 is de zorgstructuur geschetst.
- In geval van crisis kan daarvan worden afgeweken.

14. In de derde klas wordt een profiel gekozen. Hoe gaat dat?

- In mentorlessen, steeds met een halve klas.
- Via een interactieve methode, waarbij ook de ouders ingeschakeld worden.
- De decaan coacht de mentoren en geeft voorlichting .
- Persoonlijkheid en beroepskeuze krijgen aandacht in de methode.
- Er wordt voorlichting gegeven over vakken die nieuw zijn in de 4^e.
- Twee keer in het jaar (in oktober en in februari)zijn ook voor ouders voorlichtingsavonden.
- In maart is meestal voor 98% van de leerlingen duidelijk welk profiel ze kiezen.

15. Welke profielen zijn er?

- Er zijn 4 profielen. Elk heeft een aantal 'profielvakken', met daarnaast de zgn. 'vrije ruimte'
- Natuur en gezondheid (N&G)
- Natuur en techniek (N&T)
- Economie en maatschappij (E&M)
- Cultuur en maatschappij (C&M)

16. Wat wordt bedoeld met een PTA?

- Dit is een afkorting van 'Programma van Toetsing en Afsluiting'.
- Populair gezegd; 'Persoonlijke To-do-list tot het Afscheid'
- In een PTA staat per *vak* en per *leerjaar* en per *afdeling* (h/v) beschreven welke onderdelen gedaan moeten worden en hoeveel elk onderdeel meetelt voor het Schoolonderzoek. Elke leerling kan zo een persoonlijk PTA samenstellen, afhankelijk van profiel en keuzevakken.

17. Waarom wordt weleens gezegd 'het examen begint in de 4^e'?

- Er zijn toetscijfers uit de vierde klas die meetellen voor het schoolexamencijfer.
- Hetzelfde gebeurt op het vmbo al in de derde klas. In verband daarmee is het niet mogelijk om na de Kerst in de derde klas havo nog overgeplaatst te worden naar 3 vmbo.

18. Hoe zit het met de Leerplicht?

- Tot en met het einde van het schooljaar waarin de leerling 16 jaar wordt is hij/zij leerplichtig.
- Na dit schooljaar en direct aansluitend begint de **kwalificatieplicht**.
- De kwalificatieplicht verlengt de leerplicht tot de dag dat de leerling 18 wordt of een havo, vwo of mbo 2, 3 of 4 diploma behaald heeft.

19. Hoe gaat een ziekmelding op de TF?

- U meldt uw kind ziek via de receptie.
- U geeft daarbij aan wanneer u verwacht dat uw kind weer op school komt, òf:
- U meldt uw kind weer beter op de dag dat hij/zij weer naar school gaat.
- Op deze manier kunnen we de zieke leerling het beste in beeld krijgen en is de absentiecontrole het meest efficiënt uit te voeren. Dit is in ieders belang.

20. Meer vragen?

- Mail ze naar tweedefase@guido.nl . Ze worden dan doorgestuurd naar de persoon die u het beste antwoord kan geven.